

**Jeugd-
bescherming en
jeugdreclassering**

1e halfjaar

2016

**Jeugd-
bescherming en
jeugdreclassering
1e halfjaar
2016**

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2015–2016	2015 tot en met 2016
2015/2016	Het gemiddelde over de jaren 2015 tot en met 2016
2015/'16	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2015 en eindigend in 2016
2013/'14–2015/'16	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2013/'14 tot en met 2015/'16

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress

CCN Creatie, Den Haag

Ontwerp

Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2016.
Vereenvoudigen is toegestaan, mits CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

Inleiding 4

1. 30 duizend jeugdbeschermingsmaatregelen 5

- 1.1 Aantal ondertoezichtstellingen gedaald, voogdij neemt toe 6
- 1.2 Meer jongeren met voogdij 7
- 1.3 Minder jongeren met ondertoezichtstellingen 7
- 1.4 De meeste maatregelen duren één jaar of langer 8
- 1.5 Voogdij meestal beëindigd door bereiken meerderjarigheid 8
- 1.6 Ruim 3 procent heeft tegelijkertijd jeugdreclasseringsmaatregel 9
- 1.7 Ruim 17 duizend jongeren ook jeugdhulp met verblijf 10
- 1.8 Jongens iets vaker beschermd dan meisjes 11
- 1.9 Veel tieners 11
- 1.10 Niet-westerse allochtone jongeren oververtegenwoordigd in de jeugdbescherming 12
- 1.11 Jeugdbescherming vooral in Limburg, regio Rotterdam en het noorden 12

2. 7,1 duizend jongeren in jeugdreclassering 14

- 2.1 Jeugdreclassering bijna altijd beëindigd volgens plan 16
- 2.2 Alleen Toezicht en Begeleiding duurt een jaar of langer 16
- 2.3 Een derde van jongeren met jeugdreclassering ontvangt ook jeugdhulp 17
- 2.4 Jongens vaker in jeugdreclassering dan meisjes 18
- 2.5 Meeste jeugdreclassering bij 15- tot en met 17-jarigen 18
- 2.6 Veel niet-westerse allochtone jongeren in jeugdreclassering 19
- 2.7 Jeugdreclassering vooral in drie grootste steden en Limburg 19
- 2.8 Herhaald beroep jeugdbescherming en jeugdreclassering 20

Begrippenlijst 22

Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor hulp aan jongeren. Dat is vastgelegd in de Jeugdwet. Om de gemeenten bij de uitvoering ervan te ondersteunen is in de Jeugdwet een regeling opgenomen voor het ontsluiten van beleidsinformatie. De beleidsinformatie betreft informatie over jeugdhulpgebruik en de inzet van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen verstrekken hierover gegevens aan CBS.

In deze rapportage staan de resultaten over de verstrekte jeugdbescherming en jeugdreclassering in het eerste halfjaar van 2016. De resultaten over jeugdhulp worden in een aparte rapportage beschreven.

1.

30 duizend

jeugdbeschermings-

maatregelen

Op 30 juni 2016 waren er 30 duizend lopende jeugdbeschermingsmaatregelen. In iets meer dan 65 procent van de gevallen betrof het een vorm van ondertoezichtstelling. In bijna 35 procent van alle maatregelen ging het om een voogdijmaatregel, al dan niet voorlopig of tijdelijk (tabel 1.0.1).

1.0.1 Jeugdbeschermingsmaatregelen, per type maatregel, 1e halfjaar 2016*

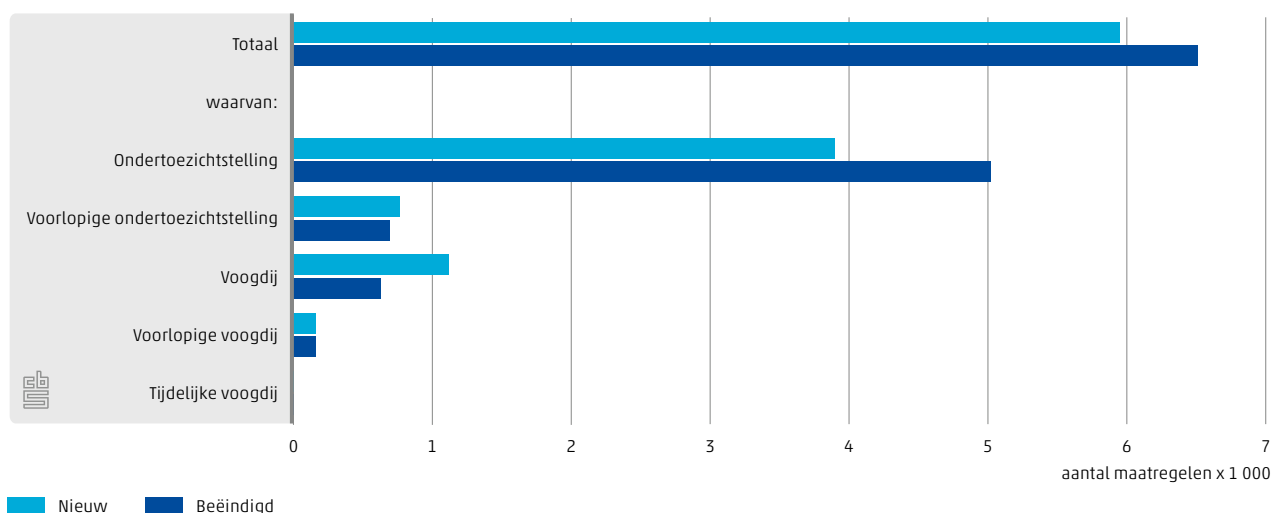
	Beginstand (1-1-2016)	Instroom	Uitstroom	Eindstand (30-6-2016)
aantal maatregelen				
Totaal	30 750	5 950	6 515	30 190
Ondertoezichtstelling	21 210	3 900	5 020	20 090
Voorlopige ondertoezichtstelling	260	770	695	335
Voogdij	9 170	1 115	630	9 660
Voorlopige en tijdelijke voogdij	110	165	170	105

Bron: CBS.

1.1 Aantal ondertoezichtstellingen gedaald, voogdij neemt toe

In het eerste halfjaar van 2016 was er een daling van het totaal aantal jeugdbeschermingsmaatregelen. Op 30 juni 2016 waren er 2 procent minder maatregelen actief dan op 1 januari van datzelfde jaar. Het aantal ondertoezichtstellingen is met ruim 5 procent gedaald. In deze periode werden dus meer ondertoezichtstellingen beëindigd dan gestart (figuur 1.1.1). Het aantal voogdijmaatregelen is in 2016 daarentegen toegenomen, met iets meer dan 5 procent.

1.1.1 Aantal nieuwe en beëindigde jeugdbeschermingsmaatregelen, 1e halfjaar 2016*¹⁾

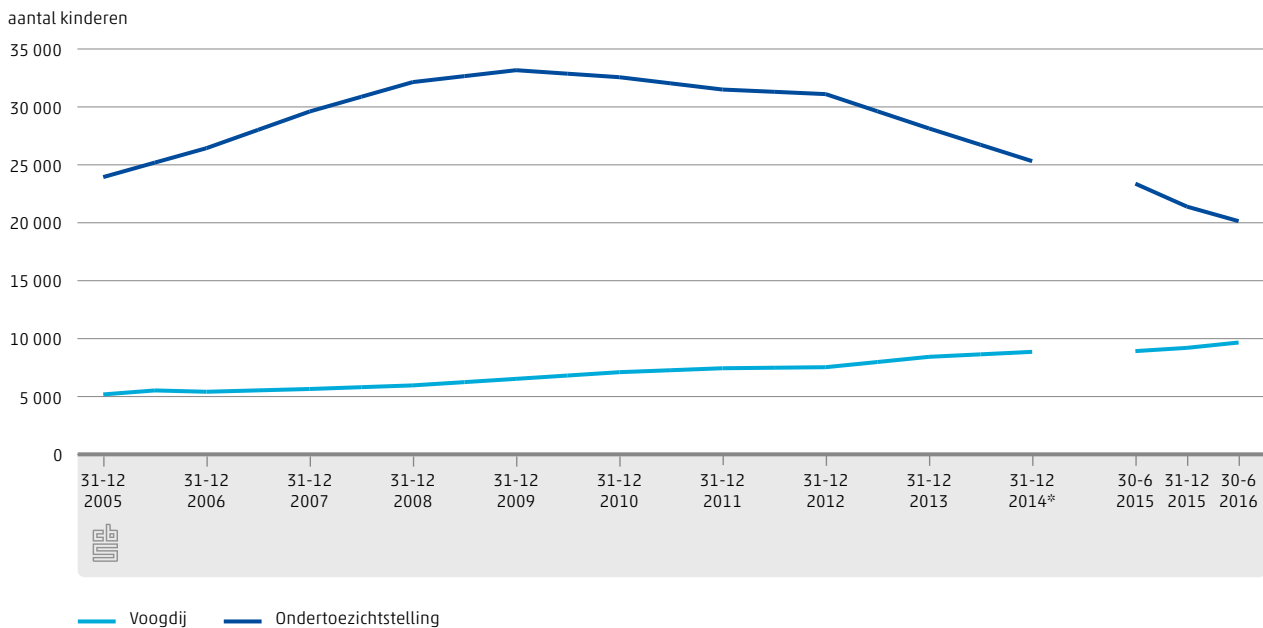
Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdbeschermingsmaatregelen bij personen van 0 tot en met 17 jaar, gestart of beëindigd in het eerste halfjaar van 2016.

1.2 Meer jongeren met voogdij

In het eerste halfjaar van 2016 is het aantal jongeren met voogdij gestegen. Eind juni 2016 gold voor 9 665 jongeren een voogdijmaatregel, terwijl dit op de laatste dag van 2015 nog 9 205 jongeren betrof. Ook over meerdere jaren is er een stijgende trend te zien (figuur 1.2.1). Het gaat hier uitsluitend om de reguliere voogdij. Voorlopige en tijdelijke voogdij zijn buiten beschouwing gelaten.

1.2.1 Aantal jongeren met voogdij of ondertoezichtstelling, 2005-1e halfjaar 2016*¹⁾²⁾

Bron: Ministerie van Veiligheid en Justitie (2005 t/m 2010), CBS (2011 t/m 2016).

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met voogdij of ondertoezichtstelling, exclusief voorlopige voogdij, tijdelijke voogdij en voorlopige ondertoezichtstelling.

²⁾ Door invoering van de Jeugdwet treedt met ingang van 2015 een methodebreuk op.

1.3 Minder jongeren met ondertoezichtstellingen

Op 30 juni 2016 waren minder jongeren onder toezicht gesteld dan op 31 december 2015. Op 30 juni 2016 stonden 20 140 jongeren onder toezicht; eind 2015 bedroeg dit aantal 21 395 (figuur 1.2.1). Ook hier betreft het uitsluitend de reguliere ondertoezichtstellingen en zijn de voorlopige ondertoezichtstellingen buiten beschouwing gelaten.

1.4 De meeste maatregelen duren één jaar of langer

De meeste jeugdbeschermingsmaatregelen die in het eerste halfjaar van 2016 werden beëindigd, duurden één jaar of langer (4 440 maatregelen). Maar liefst 77 procent van alle reguliere ondertoezichtstellingen en 87 procent van de reguliere voogdijmaatregelen duurde een jaar of langer. De reguliere voogdijmaatregelen duren met gemiddeld 1 849 dagen een stuk langer dan de reguliere ondertoezichtstellingen (1 120 dagen). Ruim 12 procent van alle maatregelen duurde korter dan 3 maanden. Dit betreft voornamelijk voorlopige ondertoezichtstellingen.

1.4.1 Duur van jeugdbeschermingsmaatregelen, per type maatregel, 1e halfjaar 2016*¹⁾

	Duur van de maatregel						Gemiddelde duur
	Totaal beëindigde maatregelen	0 tot 3 maanden	3 tot 6 maanden	6 tot 12 maanden	12 tot 36 maanden	langer dan 36 maanden	
	aantal maatregelen	dagen					
Totaal	6 515	810	270	995	2 305	2 135	1 054
Ondertoezichtstelling	5 020	35	190	920	2 135	1 735	1 120
Voorlopige ondertoezichtstelling	695	670	25	.	.	.	75
Voogdij	630	15	15	55	155	395	1 849
Voorlopige voogdij	160	90	40	20	10	.	136
Tijdelijke voogdij	10	831

Bron: CBS.

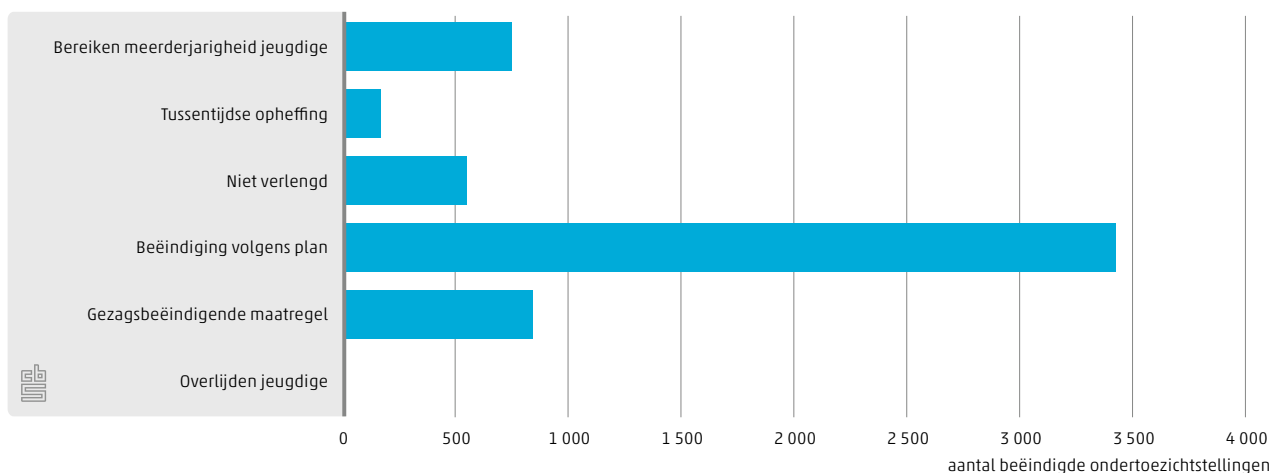
¹⁾ Jeugdbeschermingsmaatregelen bij personen van 0 tot en met 17 jaar, beëindigd in het eerste halfjaar van 2016.

1.5 Voogdij meestal beëindigd door bereiken meerderjarigheid

In het eerste halfjaar van 2016 werden 6 515 jeugdbeschermingsmaatregelen beëindigd, waarvan 5 715 beëindigde ondertoezichtstellingen en 800 beëindigde voogdijmaatregelen (zie tabel 1.0.1). Ondertoezichtstellingen werden meestal beëindigd volgens plan (figuur 1.5.1). Deze reden golden voor 3 420 beëindigde maatregelen, wat overeen komt met bijna 60 procent van alle in deze periode beëindigde ondertoezichtstellingen.

De meest voorkomende reden om voogdij te beëindigen, was het bereiken van meerderjarigheid van de jongere. Dit gebeurde bij 580 maatregelen, zo'n 73 procent van alle beëindigde voogdijmaatregelen (figuur 1.5.2). Naast het bereiken van meerderjarigheid werd de voogdij ook vaak beëindigd doordat de voogdij naar een pleegouder werd overgedragen of het gezag werd hersteld.

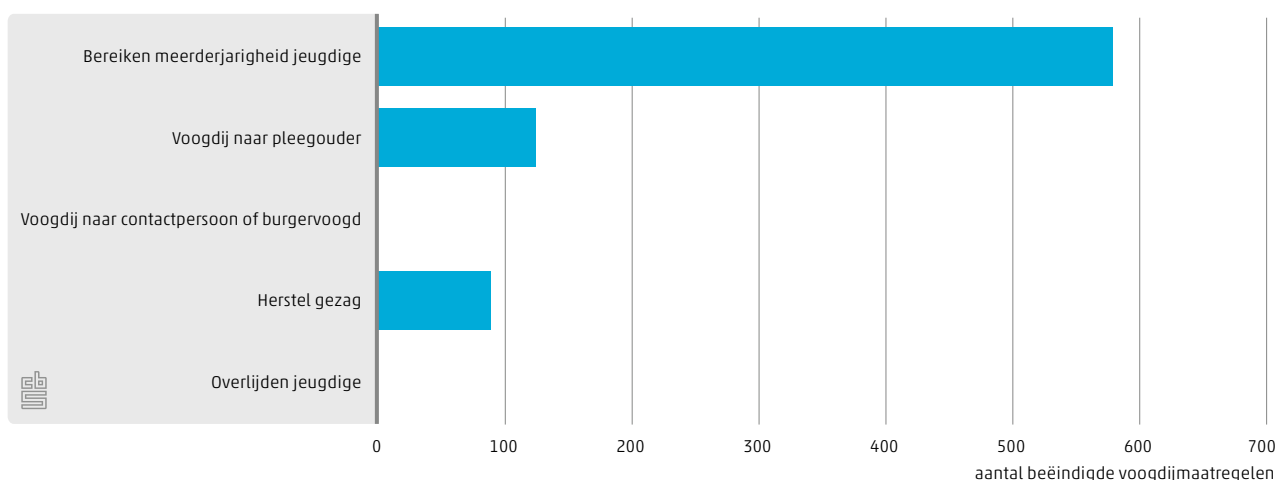
1.5.1 Beëindigde ondertoezichtstelling, naar reden beëindiging, 1e halfjaar 2016*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Ondertoezichtstellingen en voorlopige ondertoezichtstellingen, beëindigd in het eerste halfjaar van 2016.

1.5.2 Beëindigde voogdij, naar reden beëindiging, 1e halfjaar 2016*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Voogdij, tijdelijke voogdij en voorlopige voogdij, beëindigd in het eerste halfjaar van 2016.

1.6 Ruim 3 procent heeft tegelijkertijd jeugdreclasseringsmaatregel

Van alle 0- tot en met 17-jarigen die in het eerste halfjaar van 2016 jeugdbescherming ontvingen, liep bij 3,2 procent ook een jeugdreclasseringsmaatregel. Onder jongeren met een ondertoezichtstelling is het percentage dat ook een jeugdreclasseringsmaatregel had hoger dan onder jongeren met voogdij: respectievelijk 4,0 en 1,2 procent (tabel 1.6.1).

Het gaat in deze cijfers om alle jongeren die in het eerste halfjaar van 2016 op enig moment jeugdbescherming ontvingen. Van hen is bepaald voor welk percentage ook een jeugdreclasseringsmaatregel gold in dezelfde periode.

1.6.1 Samenloop van jeugdbescherming met jeugdreclassering, 1e halfjaar 2016*¹⁾

	Totaal	waarvan kinderen met gelijktijdig ook jeugdreclassering
	aantal jongeren	% van totaal
Jongeren met jeugdbescherming	34 980	3,2
Jongeren met ondertoezichtstelling ²⁾	25 500	4,0
Jongeren met voogdij ³⁾	10 460	1,2

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel in het eerste halfjaar van 2016.

²⁾ Inclusief voorlopige ondertoezichtstellingen.

³⁾ Inclusief tijdelijke voogdij en voorlopige voogdij.

1.7 Ruim 17 duizend jongeren ook jeugdhulp met verblijf

In het eerste halfjaar van 2016 ontvingen 25 280 jongeren zowel jeugdbescherming als een vorm van jeugdhulp (tabel 1.7.1). Voor 17 195 van hen viel de jeugdbescherming samen met jeugdhulp met verblijf. In deze gevallen krijgen jongeren een jeugdbeschermingsmaatregel en ontvangen zij jeugdhulp die mede inhoudt dat zij niet thuis verblijven¹⁾.

1.7.1 Samenloop jeugdbescherming met jeugdhulp, 1e halfjaar 2016*¹⁾

	Aantal jongeren
Totaal jongeren met jeugdbescherming en tegelijkertijd jeugdhulp	25 280
Totaal jongeren met jeugdbescherming en tegelijkertijd jeugdhulp zonder verblijf waarvan	17 055
Uitgevoerd door het wijk- of buurtteam	1 475
Niet door wijk- of buurtteam: ambulante jeugdhulp op locatie van de aanbieder	11 030
Niet door wijk- of buurtteam: daghulp op locatie van de aanbieder	1 645
Niet door wijk- of buurtteam: jeugdhulp in het netwerk van de jeugdige	7 945
Totaal jongeren met jeugdbescherming en tegelijkertijd jeugdhulp met verblijf waarvan	17 195
Pleegzorg	11 800
Gezinsgericht	1 720
Gesloten plaatsing	1 130
Overig met verblijf ²⁾	4 350

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel én jeugdhulp in het eerste halfjaar van 2016. Jongeren met meerdere hulpvormen komen meerdere malen in de tabel voor.

²⁾ Verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan pleegzorg, gezinsgerichte jeugdhulp of gesloten plaatsing.

¹⁾ De jongere verblijft in deze gevallen elders. Of anders gezegd: de jongere slaapt formeel elders, niet zijnde thuis in het eigen gezin. Dit betekent dat het hier alleen om de verblijfsvormen gaat waarbij er sprake is van een overnachting. Ook verblijf in logeerhuizen, alleen tijdens weekenden of juist door de week, vallen onder jeugdhulp met verblijf.

1.8 Jongens iets vaker beschermd dan meisjes

Net iets meer jongens dan meisjes ontvingen op peildatum 30 juni 2016 jeugdbescherming. In totaal ontvingen 15 910 jongens op die peildatum jeugdbescherming, wat overeen komt met 0,91 procent van alle jongens van 0 tot en met 17 jaar. Bij meisjes bedroeg dit aantal 14 305, wat gelijkstaat aan 0,86 procent van alle meisjes in deze leeftijd (tabel 1.9.1).

1.9 Veel tieners

De groep 12- tot 18-jarigen is het ruimst vertegenwoordigd in de jeugdbescherming. In totaal ontvingen 14 055 jongeren in deze leeftijdscategorie jeugdbescherming op peildatum 30 juni 2016, wat overeen komt met 1,1 procent van alle jongeren in deze leeftijdsklasse. Bij de jongere leeftijdsgroepen liggen deze aandelen lager: 0,5 procent bij de 0- tot 4-jarigen en 0,9 procent bij de 4- tot 12-jarigen.

1.9.1 Jeugdbescherming naar demografische kenmerken van de jongere, peildatum 30 juni 2016*¹⁾

	Totaal jongeren (1-1-2016) ²⁾	Totaal jongeren met jeugdbescherming	Voogdij	Voorlopige en tijdelijke voogdij	Onder-toezicht-stelling	Voorlopige ondertoezicht-stelling
aantal jongeren						
Totaal	3 416 581	30 210	9 665	105	20 140	345
Geslacht						
Jongens	1 748 984	15 910	4 950	60	10 750	175
Meisjes	1 667 597	14 305	4 715	45	9 390	170
Leeftijd in klassen						
0 tot 4 jaar	695 661	3 170	590	25	2 515	55
4 tot 12 jaar	1 495 171	12 985	4 000	30	8 850	130
12 tot 18 jaar	1 225 749	14 055	5 075	55	8 775	165
Herkomst						
Autochtoon	2 572 895	19 935	6 225	65	13 475	205
Westerse allochtoon	260 357	2 830	885	15	1 880	55
Niet-westerse allochtoon	583 329	7 445	2 555	30	4 785	85
Samenstelling huishouden						
Thuiswonend kind in een tweeouder gezin	2 819 849	10 400	3 540	15	8 200	175
Thuiswonend kind in een éénoudergezin	527 349	13 005	2 055	45	9 255	135
Overig	69 383	6 810	4 065	45	2 685	35

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar.

²⁾ Onder thuiswonende kinderen worden ook begrepen adoptie- en stiefkinderen, maar geen pleegkinderen.

1.10 Niet-westerse allochtone jongeren oververtegenwoordigd in de jeugdbescherming

Niet-westerse allochtone jongeren zijn oververtegenwoordigd in de jeugdbescherming. Van alle 0- tot 18-jarigen is bijna 17 procent niet-westers allochtoon, terwijl het percentage niet-westerse allochtonen met jeugdbescherming in deze leeftijdsgroep 25 procent bedraagt. Op peildatum 30 juni 2016 ontvingen 7 445 niet-westerse allochtone jongeren jeugdbescherming. Dit komt overeen met 1,3 procent van alle niet-westerse allochtone jongeren in Nederland. Bij autochtonen en westerse allochtonen bedroegen deze aandelen respectievelijk 0,8 en 1,1 procent.

1.11 Jeugdbescherming vooral in Limburg, regio Rotterdam en het noorden

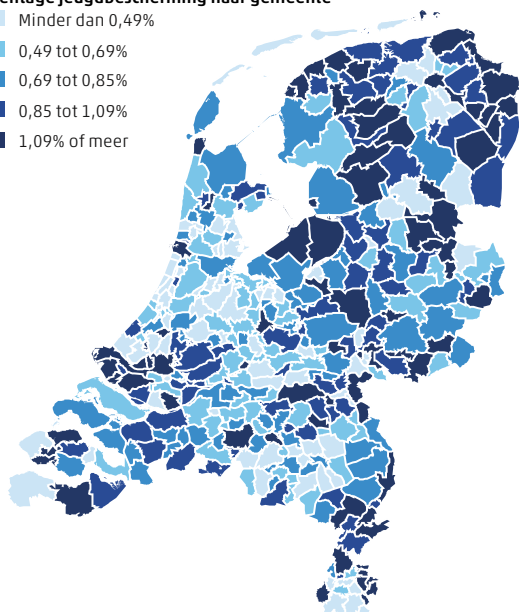
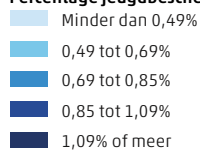
In Limburg, regio Rotterdam en het noorden van Nederland wonen relatief gezien de meeste jongeren die jeugdbescherming ontvangen²⁾. Ook in Flevoland en delen van Gelderland, Overijssel en Noord-Brabant wonen relatief veel jongeren met jeugdbescherming (figuur 1.11.1).

De hiervoor genoemde concentratie van jongeren met jeugdbescherming blijkt ook uit de cijfers per jeugdzorgregio (tabel 1.11.2). In de top vijf van jeugdzorgregio's met het grootste aandeel jeugdbescherming staan twee Limburgse jeugdzorgregio's. Ook Rijnmond, Groningen en Friesland scoren hoog. De laagst scorende regio's liggen in Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland.

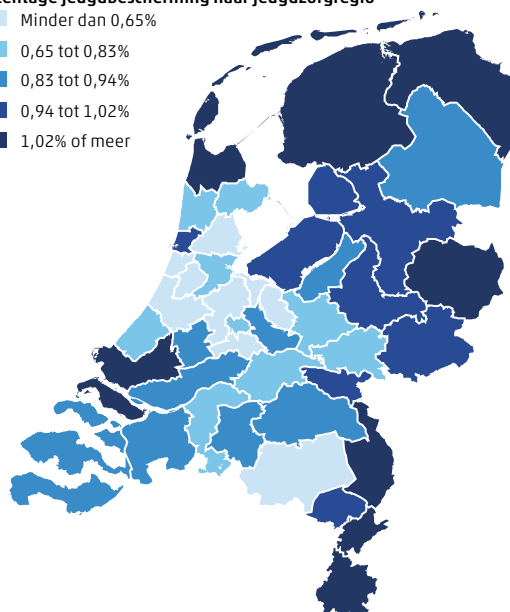
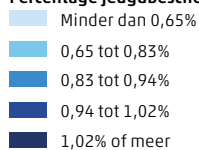
²⁾ Volgens het woonplaatsbeginsel.
Zie <http://www.voordejeugd.nl/attachments/article/1373/Factsheet%20Woonplaatsbeginsel.pdf>

1.11.1 Jongeren met jeugdbescherming als percentage van het totale aantal jongeren, naar gemeente en jeugdregio, peildatum 30 juni 2016*¹⁾²⁾

Percentage jeugdbescherming naar gemeente

Percentage jeugdbescherming naar jeugdregio

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2016 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal jongeren met jeugdbescherming (30 juni 2016).

1.11.2 Jeugdregio's met de hoogste en laagste aandelen jongeren met jeugdbescherming, peildatum 30 juni 2016*¹⁾

% van het totale aantal personen van 0 tot en met 17 jaar²⁾

Grootste aandelen	
Midden-Limburg Oost	1,26
Groningen	1,24
Zuid-Limburg	1,23
Rijnmond	1,18
Friesland (Fryslân)	1,14
Kleinste aandelen	
Utrecht West	0,50
Haarlemmermeer	0,52
Zuid Kennemerland	0,57
Gooi en Vechtstreek	0,58
Zaanstreek-Waterland	0,60

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met jeugdbescherming.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2016 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal jongeren met jeugdbescherming (30 juni 2016).

2.

7,1 duizend

jongeren in

jeugdreclassering

Aan het einde van het eerste halfjaar van 2016 was op 7 135 jongeren een jeugd-reclasseringsmaatregel van toepassing (tabel 2.0.1). Dit betreft personen van 12 tot en met 22 jaar met één of meerdere jeugdreclasseringsmaatregelen. In totaal waren op dat moment 7 365 jeugdreclasseringsmaatregelen van kracht. Dat zijn er 15 minder dan aan de start van het jaar.

De twee varianten van Toezicht en Begeleiding wordt het meest toegepast. Het gaat hier dan vooral om Toezicht en Begeleiding in het gedwongen kader (6 260 maatregelen op 30 juni 2016). De overige vormen van jeugdreclassering worden beduidend minder vaak ingezet.

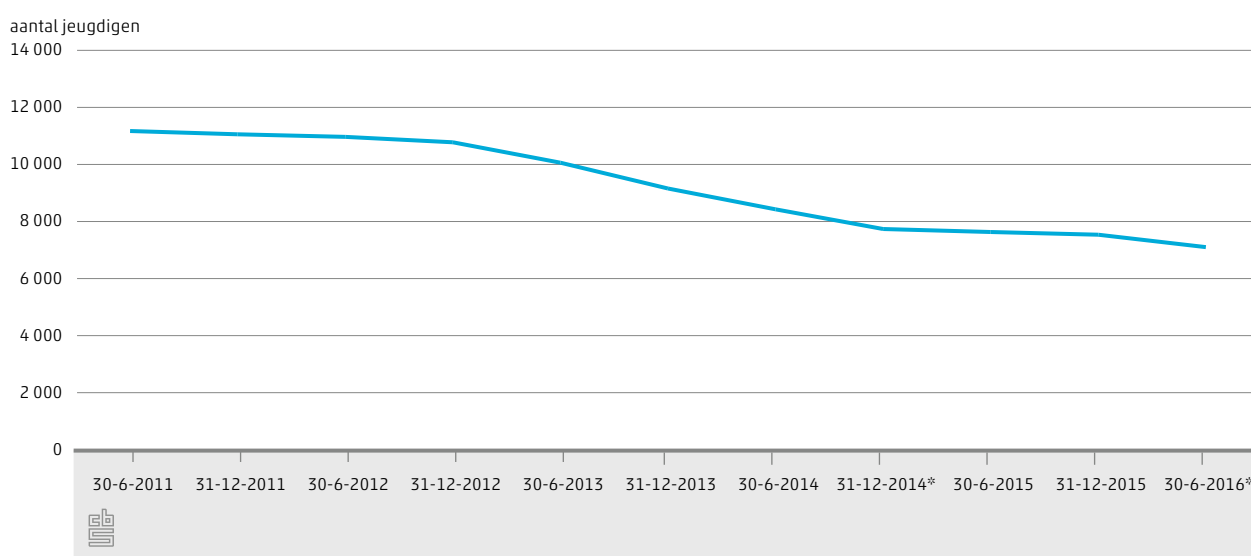
2.0.1 Jeugdreclasseringsmaatregelen, per type maatregel, 1e halfjaar 2016*

	Beginstand (1-1-2016)	Instroom	Uitstroom	Eindstand (30-6-2016)	Eindstand (30-6-2016)
	aantal maatregelen				aantal jongeren
Totaal waarvan	7 380	3 045	3 060	7 365	7 135
Toezicht en begeleiding: gedwongen kader	6 305	1 810	1 855	6 260	6 190
Toezicht en begeleiding: vrijwillig	730	880	900	705	700
Individuele trajectbegeleiding Harde Kern	120	110	105	120	120
Individuele trajectbegeleiding Criem	40	110	95	55	60
Scholings- en trainingsprogramma
Gedragsbeïnvloedende maatregel	15	10	10	15	20
Vorbereiding gedragsbeïnvloedende maatregel	175	125	95	205	200

Bron: CBS.

Op peildatum 30 juni 2016 hadden 7 155 jongeren een jeugdreclasseringsmaatregel (inclusief jongeren die op 30 juni uitstroomden). In de periode 2011-2016 is een dalende trend te zien (figuur 2.0.2).

2.0.2 Aantal jongeren met jeugdreclasseringsmaatregelen per periode, 2011-1e halfjaar 2016¹⁾²⁾

Bron: CBS.

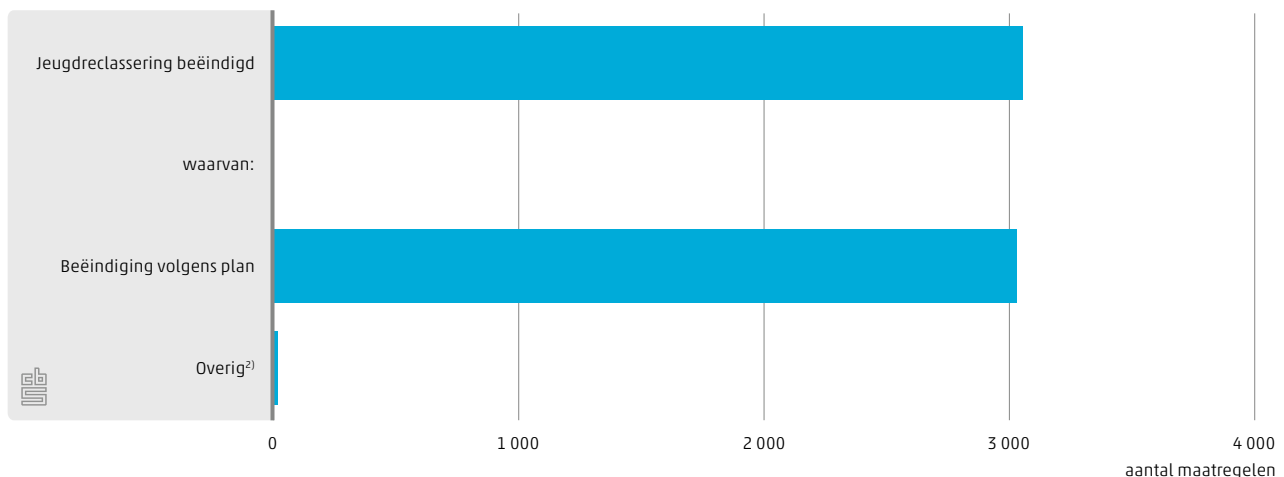
¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met één of meerdere jeugdreclasseringsmaatregelen.

²⁾ Door invoering van de Jeugdwet treedt met ingang van 2015 een methodebreuk op.

2.1 Jeugdreclassering bijna altijd beëindigd volgens plan

Jeugdreclassering werd in het eerste halfjaar van 2016 in 99 procent van de gevallen beëindigd volgens plan: 3 035 van de 3 060 beëindigde maatregelen (figuur 2.1.1). De overige mogelijke redenen van beëindiging komen nauwelijks voor.

2.1.1 Beëindigde jeugdreclassering, naar reden beëindiging, 1e halfjaar 2016*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdreclasseringsmaatregelen beëindigd in het eerste halfjaar van 2016.

²⁾ Tussentijdse opheffing, overgang naar volwassen reclassering, overlijden jeugdige, terugmelding, nader besluit rechter.

2.2 Alleen Toezicht en Begeleiding duurt een jaar of langer

Ruim 38 procent van de reclasseringsmaatregelen die in het eerste halfjaar van 2016 werden beëindigd, duurde een jaar of langer (1 175 maatregelen). In bijna alle gevallen ging het hier om Toezicht en Begeleiding, met name gedwongen kader (tabel 2.2.1). Een groot deel hiervan duurde zelfs twee jaar of langer (320 maatregelen). De meeste overige maatregelen, waaronder Individuele Trajectbegeleiding, duurden korter dan een jaar. Individuele Trajectbegeleiding Criem is met gemiddeld 94 dagen de maatregel die het kortst duurt.

2.2.1 Doorlooptijd van jeugdreclasseringsmaatregelen, naar type maatregel, 1e halfjaar 2016*¹⁾

	0 tot 3 maanden	3 tot 6 maanden	6 tot 12 maanden	12 tot 24 maanden	24 tot 36 maanden	langer dan 36 maanden	Gemiddelde duur:
	aantal maatregelen						dagen
Totaal	630	730	525	855	210	110	395
Toezicht en begeleiding: gedwongen kader	145	250	320	820	210	105	553
Toezicht en begeleiding: vrijwillig	365	375	135	25	.	.	144
Individuele trajectbegeleiding Harde Kern	10	75	15	.	.	.	192
Individuele trajectbegeleiding Criem	85	94
Overig ²⁾	25	25	50	.	.	.	210

Bron: CBS.

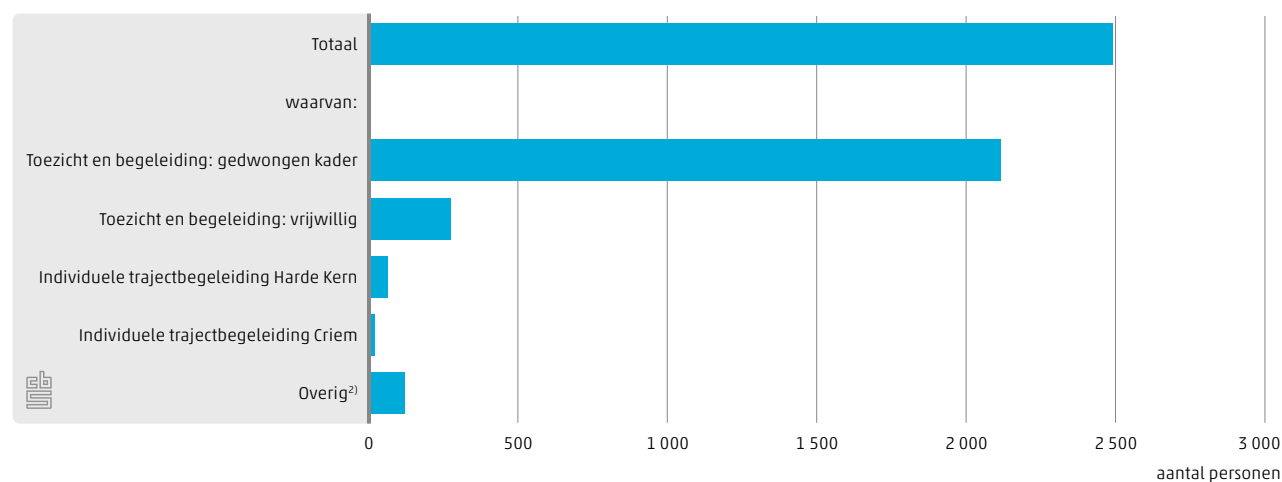
¹⁾ Jeugdreclasseringsmaatregelen die werden beëindigd in het eerste halfjaar van 2016.

²⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

2.3 Een derde van jongeren met jeugdreclassering ontvangt ook jeugdhulp

Jeugdreclassering gaat in bijna een derde van de gevallen gepaard met de inzet van jeugdhulp. Van de 7 155 jongeren die op 30 juni 2016 een jeugdreclasseringsmaatregel hadden, ontving bijna 35 procent op hetzelfde moment ook jeugdhulp. Vooral Toezicht en Begeleiding in het gedwongen kader loopt vaak samen met jeugdhulp (figuur 2.3.1).

2.3.1 Inzet jeugdhulp naar type jeugdreclasseringsmaatregel, peildatum 30 juni 2016*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel op peildatum 30 juni 2016 die tegelijkertijd jeugdhulp ontvingen.

²⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

2.4 Jongens vaker in jeugdreclassering dan meisjes

Op peildatum 30 juni 2016 waren meer jeugdreclasseringsmaatregelen bij jongens dan meisjes van kracht. Dit geldt voor ieder type jeugdreclassering. In totaal was op 5 705 jongens een jeugdreclasseringsmaatregel van toepassing. Bij meisjes bedroeg dit aantal 1 450 (tabel 2.5.1). Ook relatief gezien komt jeugdreclassering vaker voor bij jongens dan bij meisjes, respectievelijk bij 0,5 en 0,1 procent.

2.5 Meeste jeugdreclassering bij 15- tot en met 17-jarigen

De groep 15- tot en met 17-jarigen is het ruimst vertegenwoordigd in de jeugdreclassering. Dit betrof 3 470 jongeren wat overeen komt met 0,56 procent van alle personen in deze leeftijdsklasse. Bij de andere leeftijdscategorieën liggen deze aandelen flink lager: 0,05 procent bij de 12- tot en met 14-jarigen en 0,33 procent bij de 18- tot en met 22-jarigen.

2.5.1 Jeugdreclassering naar demografische kenmerken van de jongere, peildatum 30 juni 2016*¹⁾

	Totaal jongeren (1-1-2015) ²⁾	Totaal jongeren met jeugdreclassering	Toezicht en begeleiding: gedwongen kader	Toezicht en begeleiding: vrijwillig	Individuele trajectbegeleiding Harde Kern	Individuele trajectbegeleiding Criem	Overig ³⁾
aantal jongeren							
Totaal	2 257 569	7 155	6 200	700	120	60	220
Geslacht							
jongens	1 153 192	5 705	4 925	560	115	45	185
meisjes	1 104 377	1 450	1 275	145	5	15	35
Leeftijd in klassen							
12 tot en met 14 jaar	608 940	300	220	55	5	5	20
15 tot en met 17 jaar	616 809	3 470	2 860	460	65	45	135
18 tot en met 22 jaar	1 031 820	3 380	3 120	185	50	10	60
Herkomst							
Autochtoon	1 702 930	3 250	2 825	360	45	5	55
Westerse allochtoon	176 645	635	540	70	10	10	10
Niet-westerse allochtoon	377 994	3 270	2 835	275	65	45	155
Samenstelling huishouden							
Thuiswonend kind in een tweeoudergezin	1 511 241	3 020	2 610	310	45	25	90
Thuiswonend kind in een éénoudergezin	389 236	3 165	2 720	310	50	30	120
Overig	365 025	970	870	80	25	5	15

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met jeugdreclasseringsmaatregelen op peildatum 30 juni 2016.

²⁾ Onder thuiswonende kinderen worden ook begrepen adoptie- en stiefkinderen maar geen pleegkinderen.

³⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

2.6 Veel niet-westerse allochtone jongeren in jeugdreclassering

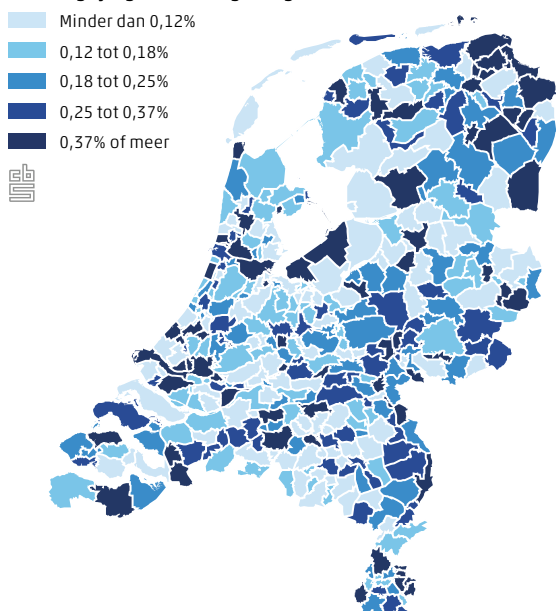
Op peildatum 30 juni 2016 was op 3 270 niet-westerse allochtone jongeren een jeugdreclasseringsmaatregel van toepassing. Dit komt overeen met 0,9 procent van alle niet-westerse allochtone jongeren. Daarmee is het aandeel jongeren met jeugdreclassering in deze herkomstgroep groter dan bij andere herkomstgroeperingen. Bij westerse allochtone en autochtone jongeren bedragen deze aandelen respectievelijk 0,4 en 0,2 procent.

2.7 Jeugdreclassering vooral in drie grootste steden en Limburg

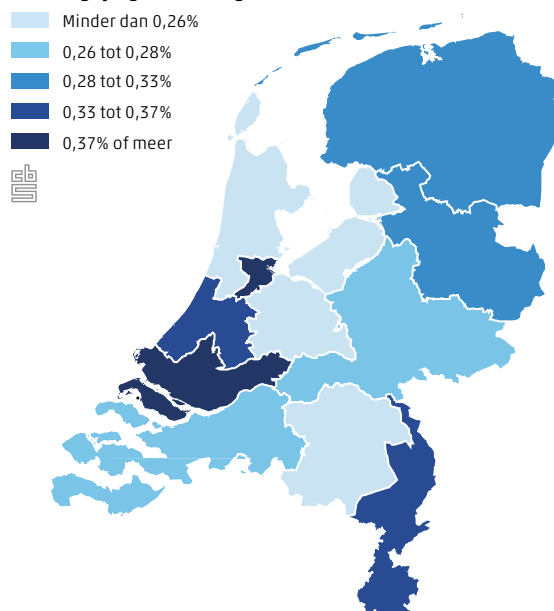
In Den Haag, Rotterdam, Amsterdam en in bepaalde regio's in Limburg wonen, ook relatief gezien, de meeste jongeren met jeugdreclassering (figuur 2.7.1)¹⁾. Ook in het noorden van Nederland, met name Groningen en Drenthe, komen relatief veel jongeren met jeugdreclassering voor.

2.7.1 Jongeren met jeugdreclassering als percentage van het totale aantal jongeren, naar gemeente en arrondissement, peildatum 30 juni 2016^{*1)2)}

Percentage jeugdreclassering naar gemeente

Percentage jeugdreclassering naar arrondissement

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met jeugdreclasseringsmaatregelen op 30 juni 2016.

²⁾ De peildatum van het totale aantal kinderen is 1 januari 2016 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal personen met jeugdreclassering (30 juni 2016).

¹⁾ Volgens het woonplaatsbeginsel. Zie <http://www.voordejeugd.nl/attachments/article/1373/Factsheet%20Woonplaatsbeginsel.pdf>.

Deze hiervoor genoemde concentratie jongeren met jeugdreclassering blijkt ook uit de cijfers per jeugdzorgregio (tabel 2.7.2). De jeugdzorgregio's waartoe de drie grootste steden behoren staan in de top vijf met grootste aandelen jongeren met jeugdreclassering. Ook jeugdzorgregio's in Limburg en Groningen staan in deze lijst. In regio's in Zuid Holland en rondom Utrecht wonen juist relatief weinig jongeren met een jeugdreclasseringsmaatregel.

2.7.2 Jeugdzorgregio's met de hoogste en laagste aandelen jongeren met jeugdreclassering, peildatum 30 juni 2016*¹⁾

	% van het totale aantal personen van 12 tot en met 22 jaar ²⁾
Grootste aandelen	
Rijnmond	0,56
Amsterdam-Amstelland	0,51
Haaglanden	0,43
Zuid-Limburg	0,42
Groningen	0,39
Kleinste aandelen	
Gooi en Vechtstreek	0,13
Utrecht West	0,13
Noord-Veluwe	0,17
Haarlemmermeer	0,17
Food Valley	0,18

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met jeugdreclassering.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2016 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal jongeren met jeugdreclassering (30 juni 2016).

2.8 Herhaald beroep jeugdbescherming en jeugdreclassering

Van de 4 670 maatregelen van ondertoezichtstelling die in het eerste halfjaar van 2016 zijn gestart ging het in 10,9 procent van de maatregelen om een herhaald beroep (tabel 2.8.1). Dat wil zeggen dat dezelfde soort maatregel in de periode tussen 1 januari 2011 en de start van deze maatregel ook al eens is toegepast bij dezelfde jongere. Mogelijk is het percentage herhaald beroep in feite hoger, want er is geen informatie beschikbaar als deze maatregel in de jaren vóór 2011 al eerder was toegepast. Het percentage herhaald beroep voor voogdij is in 2016 met 2,2 procent duidelijk lager.

Van de 3 045 jeugdreclasseringsmaatregelen die in het eerste halfjaar van 2016 zijn gestart ging het in 7,2 procent van de maatregelen om een herhaald beroep.

2.8.1 Herhaald beroep jeugdbescherming en jeugdreclassering, 1e halfjaar 2016*¹⁾

	Totaal aantal maatregelen	Percentage herhaald beroep ²⁾
Totaal jeugdreclasseringsmaatregelen	3045	7,2
Jeugdbeschermingsmaatregelen, waarvan:		
ondertoezichtstelling	4670	10,9
voogdij	1280	2,2

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen gestart in het eerste halfjaar van 2016.

²⁾ Hierbij wordt teruggekeken naar de periode tussen 1 januari 2011 en de start van de maatregel.

Ten opzichte van de vorige rapportage met voorlopige cijfers over 2015, is de berekenwijze aangepast, waarmee herhaald beroep wordt bepaald. Startende trajecten, waarbij de jongere sinds 1 januari 2015 al eerder dezelfde soort maatregel heeft gehad, maar waarbij deze eerdere maatregel nog loopt op de startdatum van het nieuwe traject, zijn niet langer meegeteld als herhaald beroep. Hierdoor zijn de percentages in tabel 2.8.1 lager dan de voorlopige cijfers over 2015 uit de vorige rapportage.

Meer informatie over jeugdbescherming en jeugdreclassering kunt u vinden op de website van CBS

Onderzoeksbeschrijving Beleidsinformatie Jeugd

<https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/korte-onderzoeksbeschrijvingen/beleidsinformatie-jeugd>

Tabellen Jeugdzorg na 1-1-2015

<http://statline.cbs.nl/StatWeb/dome/?LA=nr&TH=83221>

Begrippenlijst

Jeugdbeschermingsmaatregel (kinderbeschermingsmaatregel)

Conform artikel 1.1 van de Jeugdwet is een kindbeschermingsmaatregel:

Voogdij en de voorlopige voogdij op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, de ondertoezichtstelling, bedoeld in artikel 254, eerste lid, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de voorlopige ondertoezichtstelling, bedoeld in artikel 255 Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Er zijn vijf verschillende jeugdbeschermingsmaatregelen. Deze zijn beschreven in de artikelen 254 en 255 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek. Het betreft:

- Ondertoezichtstelling
- Voorlopige ondertoezichtstelling
- Voogdij
- Voorlopige voogdij
- Tijdelijke voogdij

Duur van de jeugdbeschermingsmaatregel

De duur van een jeugdbeschermingsmaatregel is de periode tussen de aanvangsdatum en de einddatum van de jeugdbescherming. In het volgende worden deze twee datums toegelicht.

Datum aanvang jeugdbeschermingsmaatregel

De datum van de eerste dag waarop de jeugdbeschermingsmaatregel geldt. De datum is vastgelegd in de beschikking en is gelijk aan de datum van de uitspraak van de kinderrechter.

Datum einde jeugdbeschermingsmaatregel

De datum van de laatste dag waarop de jeugdbeschermingsmaatregel geldt. De datum waarop de jeugdbeschermingsmaatregel daadwerkelijk beëindigd is.

Jeugdreclassering

Conform artikel 1.1 van de Jeugdwet is jeugdreclassering:

Reclasseringswerkzaamheden, genoemd in artikel 77hh, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht, begeleiding, genoemd in artikel 77hh, tweede lid, van dat wetboek en begeleiding van en toezicht houden op jeugdigen die deel nemen aan een scholings- en trainingsprogramma als bedoeld in artikel 3 van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, het geven van de aanwijzingen, bedoeld in artikel 12, vijfde lid, van die wet, of de overige taken die bij of krachtens de wet aan de gecertificeerde instellingen zijn opgedragen.

Er zijn zeven verschillende typen jeugdreclassering:

- Toezicht en begeleiding: gedwongen kader
- Toezicht en begeleiding: vrijwillig
- Individuele trajectbegeleiding Harde Kern
- Individuele trajectbegeleiding Criem
- Scholings- en trainingsprogramma
- Gedragsbeïnvloedende maatregel
- Voorbereiding gedragsbeïnvloedende maatregel

Duur van de jeugdreclasseringsmaatregel

De duur van een jeugdreclasseringsmaatregel is de periode tussen de aanvangsdatum en de einddatum van de maatregel. In het volgende worden deze twee datums toegelicht.

Datum aanvang jeugdreclassering

De datum van de eerste dag waarop de maatregel jeugdreclassering geldt. De datum is vastgelegd in het document waarin het besluit tot het inzetten van de maatregel is vastgelegd. Het gaat om de betekende beschikking die onherroepelijk is geworden.

Datum einde jeugdreclassering

De datum van de laatste dag waarop de maatregel jeugdreclassering geldt. De datum is vastgelegd in het document waarin het besluit tot het inzetten van de maatregel is vastgelegd.

Reden beëindiging maatregel

De reden waarom de maatregel voor de jongere is beëindigd:

Opties bij (voorlopige) ondertoezichtstelling:

- Bereiken meerderjarigheid jeugdige
- Tussentijdse opheffing
- Niet verlengd
- Beëindiging volgens plan
- Gezagsbeëindigende maatregel
- Overlijden jeugdige

Opties bij (tijdelijke/voorlopige voogdij):

- Bereiken meerderjarigheid jeugdige
- Voogdij naar pleegouder
- Voogdij naar contactpersoon oftewel burgervoogd
- Herstel gezag
- Overlijden jeugdige

Opties bij jeugdreclassering:

- Beëindiging volgens plan
- Tussentijdse opheffing
- Overgang naar volwassenreclassering
- Terugmelding
- Nader besluit rechter
- Overlijden jeugdige

Herhaald beroep

Een jeugdbeschermingsmaatregel wordt als herhaald beroep gezien, als de desbetreffende jongere ook al in de periode van 1 januari 2011 tot de start van de maatregel een maatregel van hetzelfde type heeft ontvangen. De volgende typen maatregel worden daarbij onderscheiden: ondertoezichtstelling (al dan niet voorlopig) en voogdij (al dan niet voorlopig of tijdelijk). Een voogdijmaatregel bij een jongere die eerder een ondertoezichtstelling had (en andersom), wordt niet als herhaald beroep gezien.

Een jeugdreclasseringsmaatregel wordt als herhaald beroep gezien, als de desbetreffende jongere ook al in de periode van 1 januari 2011 tot de start van deze maatregel een jeugdreclasseringsmaatregel heeft ontvangen (ongeacht het type maatregel).

Als er bij de start van een nieuwe maatregel al een maatregel van hetzelfde type loopt bij de jongere, wordt de nieuwere maatregel niet gezien als herhaald beroep, maar als een aanvulling van of uitbreiding op de al lopende maatregel.